

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla, . . . 45 lei
6 luni 20 „
3 luni 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația

București, CALEA RAHOVEI

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98 —

SUMAR

— Modificarea art. 104 al. 1 din legea de organizare judecătorească, de d-l judecător Sava I. Christescu.

— «Micul Parchet». Raportul făcut de d-l deputat-raportor Ioan Th. Florescu.

JURISPRUDENȚA :

— Casație s. II: *Leon Zisman ș. a., dați judecătii pentru atentat la bunul moravuri* (Ațutarea la desfrâu a tinerilor de ambe sexe, mai mici de 21 ani, se pedepsește conform art. 267 c. penal).

— Casație s. III: *C. și G. M. Prilogeanu cu Ministerul de Finanțe și Froim Fischer* (Despre răspunderea greșierului, din punct de vedere fiscal, când, când transorie un act netimbruat cu timbru sufficient. Taxele de timbru urmând a fi plătite încă de la formarea actului, conform art. 51 și 89 legea timbrului, ele sunt datorite fiscului și faptul că actul a fost anulat în urmă de justiție nu constituie un motiv de restituire, mai ales când se constată că părțile au beneficiat de el până la anulare);

— Curtea de apel Buc. s. I: *Soc. Manufactură Rozari & Varzi cu Elias H. Astnan* (Trib. când primește un denunț din partea unui creditor, că un comerciant ar fi în incetare de plăți, e suveran a aprecia dacă trebuie sau nu să cheme pe acel comerciant cu registrare în camera de consiliu, iar când o face, nu e obligat a cita și pe denunțator, de unde urmează că denunțatorul ne venind parte în proces, el nu are dreptul de apel, când trib. nu ar fi dat curs denunțului său);

— Trib. Teleorman: *Pița N. N. Ștefan cu Catrina D. R. Cătaonu* (Dacă prescripția decenală se poate invoca cu succes când ai ca just titlu calitatea de proherede?).

— Judecătoria Ocol II rural C-Lung-Lerești: *Proțul I. Șcheane cu Gr. N. Balota ș. a.* (Despre îngrădirea dintre vecini a proprietăților la sate și orașe).

Rezumatete Jurisprudenței Curții noastre de Casație

Casație s. I: No. 1: Perimare.— Cerere de perimare.— Neplata taxei citațiilor sau nealăturarea actului de paupertate.— Neadmisibilitatea cererii.— Art. 257 pr. civ.; **No. 2:** Raport.— Fructele și interesele bunurilor dăruite.— Dacă ele pot fi supuse raportului.— Donații numai de venituri.— Dacă asemenea venituri pot fi supuse raportului.— Art. 751 și 762 c. civil; **No. 3:** Competența judei de ocol.— Acțiuni personale și imobiliare provenite din neexecutarea unui contract mai mare de 300 lei.— Competența judei de ocol a judecă când suma cerută este mai mică de 300 lei.— Art. 27 din legea jud. de ocoale.

Casație s. II: No. 1: Constație la o executare silită imobiliară.— Recurs în casație.— Opoziție.— Neadmisibilitate; **No. 2:** Concesie petroliferă.— Consolidare.— Constație la executare.— Recurs în casație.— Termen.— O lună dela pronunțare.— Art. 402 pr. civilă; **No. 3:** Constație la executare.— Grade de jurisdicție.— Aplicarea regulilor de competență de la fondul procesului.— Hotărîre dată în prima și ultima instanță, conform legii rurale dela 1879.— Neadmisibilitatea apelului în contestație; **No. 4:** Jurați.— Președinte.— Putere discreționară.— Asultarea oricărei persoane ca informator, fără jurământ.— Art. 301 și 302 pr. pen.; **No. 5:** Citare.— Judecătoria de pace.— Lipsa citatului de la domiciliu.— Persoană din familie ce nu știe carte.— Lipsea citației pe ușa casei.— Art. 68 l. j p; **No. 6:** Societăți pe acțiuni.— Administratori și directori.— Da și ei pot face vânzări de acțiuni, cu titlu de comision, în comptul unui client.— Soluție afirmativă.— Art. 146 și 265 c. com.; **No. 7:** Act de procedură dela instanța de apel.— Nulitate.— Dacă ea poate fi invocată pe cale de contestație, când partea a făcut și recurs în casație.— Soluție negativă.— Art. 735 pr. civ.

tație, când partea a făcut și recurs în casație.— Soluție negativă.— Art. 735 pr. civ.

Casație s. III: No. 1: Constructor pe locul altuia.— Urmărirea imobilului construit de către un creditor al constructorului.— Necesitatea unei prealabile valorificări a creanței constructorului asupra imobilului.— Art. 492 și 494 c. civil; **No. 2:** Taxe de înregistrare.— Act de desfacere a unei asociațiuni.— Vânzări ce își fac coproprietarii între dinșii.— Plata taxei de transmisivune.— Art. 47 al. 2 l. timbrului; **No. 3:** Expropriare.— Coastarea utilității publice.— Declararea exproprieții de către trib. nal.— Art 19 Constituție.

Modificarea art. 104 al. 1 din legea de organizare judecătorească.

D-l Ministru al justiției a depus parlamentului un proiect de lege, prin care modifică unele articole din legea de organizare judecătorească. Cred că ar trebui modificat și art. 104 al. 1 din actuala lege de organizare judecătorească, în sensul ca actualilor judecători de instrucție, care mai înainte au fost judecători de ocol, să li se conteze, ca stagiu pentru a fi înaintați pe loc și asimilați în rang și onorariu cu președinții de tribunale și timpul servit de ei ca judecători de ocol definitiv.

După dispoziția actualiei legi, stând 6 ani judecător de ocol, poți fi înaintat pe loc și asimilat în rang și onorariu cu președinții conform art. 18 din legea judec. de ocoale, aceiași soluțiune dacă stai 6 ani judecător de instrucție.

Însă dacă stai 5 ani și 11 luni judecător de ocol, și dacă te-ai distins în acest interval și ai fost luat de la ocol și trecut judecător de instrucție, ca să beneficiezi de dispoziția legiuitorului și să fii înaintat în grad, trebuie să mai stai ca judecător de instrucție încă 6 ani (după ce ai stat 5 ani jude de ocol), cu alte cuvinte 11 ani! Dacă judecătorul rămânea la ocol încă o lună împlinea 6 ani și era înaintat; dacă a fost trecut în tribunal ca

judecător de instrucție, după acești 5 ani și 11 luni trebuie să înceapă un nou stagiu ca judecător de instrucție de 6 ani, spre a fi înaintat pe loc, asimilat cu președinții, cu alte cuvinte 11 ani și 11 luni!

Pe deoparte o satisfacție pentru că te-ai distins ca jude de ocol, iar pe de altă parte un mare neajuns pentru că abia după 11 ani poți fi înaintat pe loc ca judecător de instrucție.

După actuala lege a judec. de ocoale, potrivit art. 54, judecătorul de ocol exercită și funcțiunea de procuror și aceia de judecător instructor, așa că s'ar putea combina stagiul de judecător de ocol cu acela de judecător instructor, după cum se combină stagiul de procuror cu acela de judecător de instrucție, cu atât mai mult cu cât actele de instrucție facute de judecătorul de ocol, fac dovada până la înscrierea în fals.

Dacă nu se admite combinarea de stagiu, s'ar putea reduce cei 6 ani, ceruți judecătorului de instrucție, ca să fie înaintat pe loc, la 4 ani, căci un magistrat poate conform art. 101 din proiectul legii de organizare judecătorească, să fie înaintat președinte sau prim procuror de tribunal, după 4 ani ca judecător de ocol. Aci se pune întrebarea: dacă după 4 ani, ca judecător de ocol, pot fi numiți efectiv, de dreptul președinte sau prim-procuror de tribunal, de ce să fie ținut 6 ani un jude instructor spre a fi înaintat pe loc, asimilat numai în rang și onorariu, când în intervalul acesta de 4 ani, judecătorul dă dovezi de capacitate?

Modul de avansare al judecătorilor de ocol pe loc e admis și de actualul Domn Ministru, căci prin art. 17 al zisului proiect dispune ca în cazul când judecătorul de ocol ce are rangul de președinte de tribunal, e chemat la lucrările tribunalului, va prezida tribunalul.

În rezumat: Ar trebui modificat art. 104 al. I astfel:

«Judecătorii de instrucție și procurorii de tribunal șefi de parchete, judecătorii de ocol cu titlu definitiv cari se vor distinge în îndeplinirea funcțiilor lor, vor putea fi înaintați pe loc după 6 ani de funcționare în oricare din aceste diferite funcțiuni și asimilați în rang și onorariu cu președinții de tribunal».

Înaintarea se va face cu avizul conform al Consiliului Superior al Magistraturei.

Sau, în caz contrariu, să se reducă cei 6 ani prevăzuți de acest articol 104, la 4 ani, cât se cere judecătorilor de ocol, procurorilor șefi de parchet sau de secții și judecătorilor de tribunal de art. 101 spre a fi înaintați președinți de tribunal.

SAVA I. CHRISTEȘCU

Judecător de Instrucție
Trib. Teleorman

Micul Parchet

Fiind-că în numărul trecut al «Curierului Judiciar» am publicat raportul d-lui senator-raportor C. Miculescu la proiectul de lege cu privire asupra «Micului Parchet», ce s'a votat de Senat și acum de către Camera și pentru a fi cât mai complecși asupra acestei legi, ne facem o plăcere a împărlăși cititorilor noștri, cu credința că le facem s'aprecie și interesantul și documentatul raport al d-lui deputat-raportor Ioan Th. Florescu:

Domnilor deputați,

Mica delicuență, din ce în ce mai numeroasă și din ce în ce mai împovărătoare pentru instanțele de reprimare, se isbea mai totdeauna de această alternativă: sau să fie aruncată în prevenție, unde zăcea vreme îndelungată din pricina numeroaselor și grelelor afaceri pendinte la cabinetele de instrucție, sau să fie lăsată liberă pentru a fi pedepsită prea târziu și câte odată de loc din cauza pierderii dovezilor sau a dispariției individului.

În primul caz se făceau cercetări inutile, mai ales în flagrantele delictе, unde proba strălucește din primul moment, sau în celălalt caz, dacă individul era lăsat liber dintr'un sentiment de umanitate, el sau dispărea, sau căuta să stingă ceva din lumina adevărului și a probelor.

Ideia de corecțiune pierdea din prestigiu, ea fiind prea depărtată de delictul comis, uitată și disprețuită tocmai de aceia cărora trebuie să serve de exemplu. Din armonizarea a două mari interese, al societății care vrea să reprime repede în cazuri bine dovedite, și interesul individului, care nu trebuie să fie prea mult privat de libertate înainte de judecată, s'a născut mecanismul atât de simplu, folositor și echitabil al legii de față.

*

Proiectul ce ne-a prezintat d-l ministru al jus-

țiți i spre cercetare și votare este inspirat și are aceleași principii ca legea franceză din 20 Maiu 1863, care se aplică neîntrerupt aolo dela acea epocă cu atâtea rodnice* experiențe, sub numele mai popular de legea «Micului Parchet».

Dealtminteri legiuitorul francez, el însuși a căutat modelul prescurtă ii procedurii în această materie în instituțiunile engleze numite «Curți de poliție, cari judecă flagrantele delictе în mod sumar, cum se propune azi la noi, cu deosebire numai că funcțiunea de procuror neexistând în Anglia, orice agent al forței publice și chiar orice particular poate aduce imediat înaintea unui singur judecător pe faptuitorul prins în flagrant delict și a-l face să fie arestat și judecat de urgență.

În Franța, ca și la noi, s'a admis garanția ce dă ministerul public, care intervine cu mai mult discernământ și autoritate și care este o stavilă serioasă contra patimei părții reclamante, o pavază puternică contra speculațiunei unui agent puțin scrupulos.

*

De l ministru al justiției, într'o documentată și valoroasă lucrare de expunere de motive, ne-a arătat pe larg istoricul și utilitatea acestei legi în Franța și Anglia, explicând apoi în amănunt dispozițiunile proiectului de față, scopul și aplicarea lui.

Găsește dar oțios de a mai însista în această direcțiune și mă voiu mărgini să arăt și eu mai pe scurt în ce consistă economia proiectului ce avem a vota și cari vor fi urmările introducerii lui în practica noastră judecătorească. În două cuvinte se poate caracteriza tot proiectul: se simplifică procedura de instruire și judecată a indivizilor prinși în flagrant delict, atunci când ei au comis fapte pedepsite cel puțin cu 3 luni de zile închisoare. În acest caz procurorul interoghează pe inculpat și dacă găsește cu cale, de oarece faptul e simplu și bine dovedit prin găsirea obiectului asupra individului — în caz de furt de exemplu, — dispune trimiterea lui imediat înaintea instanței competente, care îl judecă în aceiași zi, sau a doua zi, în caz de imposibilitate de constituire imediată.

Firește că procurorul capătă în acest caz puterea de a da un mandat de arestare, care de altminteri nu are nici o gravitate, căci acest

mandat poate să expire peste câteva ceasuri, când instanța de judecată e datoare să se pronunțe asupra lui, punând pe individ în libertate fără ca procurorul să mai poată să l dețină, chiar dacă face apel.

Oare în sistemul legii actuale starea preveni-tului este mai garantată? Nu, căci și azi tot procurorul are drept, după art 88 din procedura penală, să țină la popreală 24 ore pe un inculpat, fără să dea socoteală nimănui.

Din contră, se poate zice că legea de față dând drept procurorului să dea un mandat pe care l obligă să-l motiveze, ducând imediat pe individ la instanța de judecată, ia garanții mai serioase, ca un procuror, angajându-și în scris responsabilitatea, să reflecteze mai serios asupra acelor ce face. Se dă, cu alte cuvinte, nu un «drept» nou, ci numai o «formă» serioasă și îngrădită de control practicei de azi fără nici o garanție a procurorului, care face ce vrea cu inculpatul 24 de ore. Acesta este adevărul. Să sperăm că va veni în curând ceasul în care multe dispozițiuni învechite și nedrepte din procedura penală vor dispărea, gonite de progres. Un desiderat arzător al tuturor oamenilor de drept și de inimă este ca să se repare în curând nedreptatea prevenției, imputându-se asupra pedepsii. În fine, cel ținut în prevenție pe nedrept să fie despăgubit, iar condamnații dovediți inocenți să poată fi reabilitați.

Acesta spuse în treacăt, să recunoaștem că prin legea de față inculpatul câștigă mult din punctul de vedere al libertății individuale. În loc ca el să fie trimis la instrucție, unde refacerea actelor, citarea martorilor, darea ordonanței sau supra abondența altor afaceri îi lungeste prevențiunea cu 5—6 luni, el vede decidându se soarta lui imediat și ia o singură pedeapsă, iar nu două ca până acum, când lunga deținere era o nouă și adevărată pedeapsă pentru un nenorocit, care adeseaori a păcătuit în circumstanțe vrednice de milă. Societatea la rânul ei nu este păgubită în setea ei de dreptate și de reparațiune, ea vede cu satisfacțiune că există o promptă și serioasă apărare, iar principiul răului este învins îndată ce s'a produs. «Justiția care nu se amână și se oglindește imediat în faptele fie-căruia, este adevărată Justiție», zice un dicton vechiu și înțelept.

Celeritatea instruirii sau a judecării nu înalță

însă drepturile sacre ale apărării. Prevenitului i se dă dreptul prin proiectul de față (art. V) să ceară judecătorului cel puțin trei zile libere spre a-și pregăti apărarea, iar martorii, pentru a nu întârzia judecata, pot fi chemați imediat și verbal printr'un agent al forței publice. Aceștia, bine înțeles, nu pot fi pedepsiți, conform art. 155 din procedura penală, de cât dacă au fost citați în regulă, pentru a nu da loc la nici un fel de abuz.

În ceea ce privește dreptul procurorului de a da mandat de arestare, să rămâne bine înțeles, că el nu va uza de această putere decât față de indivizii fără domiciliu, vagabonzi sau recidiviști, acei a căror perversitate sfidează ideea de justiție și de îndreptare. Procurorul nu este obligat ca atunci când trimite a se judeca un flagrant delict de către o instanță, să dispue și arestarea individului.

Înțelegiunea și integritatea magistratului sunt o chezașie că el va ști să uzeze cu mare parcimoniozitate de mandatul de arestare și numai în caz de absolută necesitate. De altmintrelea, tot pe inteligența și experiența procurorului repauzează întreaga bază a proiectului de față, căci tot la aprecierea lui e lăsat de legiuitor, când trebuie și când nu trebuie aplicată, legea aceasta sumară, a flagrantelor delict. Ca o garanție însă pentru inculpat, el poate în orice stare a procesului să invoace înaintea judecății excepțiunea că faptul comis nu intră în prevederile acestei legi (art. VII).

Când procurorul găsește că deși cazul este un flagrant delict, sunt complici de dovedit, sunt acte de expertizat sau afacerea are puncte obscure sau obiectele păgubașului sunt ascunse și trebuiesc găsite, el poate recurge la dreptul comun: trimite afacerea la instrucție spre complectă luminare.

Un netăgăduit progres se realizează însă prin această lege în ce privește soarta inculpatului în urma achitărei.

Ca un omagiu adus judecății și ca o limitare a impetuozității procurorului, proiectul prevede că în caz de achitare prevenitul va fi pus imediat în libertate, chiar dacă procurorul face apel. Acesta este un gest curajos de dreptate. În actuala stare de lucruri procurorul ține arestat pe prevenitul care a fost achitat, făcând o simplă declarație de apel câte odată nemotivată. Acesta este un abuz și ar fi de dorit ca nu numai în delictelor prevăzute în

legea de față, dar în orice delict, apelul procurorului să nu poată ține arestat pe prevenit. Adeseori caldura acuzațiunii lăraște prea departe Ministerul Public.

Cred că nu mai este nevoie să precizăm, că dacă în caz de achitare, sau pedepsire cu amendă procurorul nu poate ține arestat prin apelul său pe prevenit, «a fortiori» nu-l poate deține, când este liberat de instanță, cu sau fără cauțiune, înainte de judecarea fondului.

O caracteristică însemnată a acestui proiect de lege este acei privitoare la aplicațiunile lui numai la orașele reședință de județ, adică numai acolo unde sunt centre mai numeroase, precum și la porturile, băileurile și garile depinzând de aceste orașe.

Explicațiunea limitării aplicării legii, stă tot în grija legiuitorului de a nu lovi în principiul libertății individuale.

Un delicent care ar fi prins în flagrant delict într'o comună rurală ar trebui mai întâi adus la procuror la reședință și aci instruit; apoi dacă faptul ar fi de competența judecătoriei, retrimis arestat, acolo unde se află judecătoria. Ar fi și o pierdere de vreme și o îngreunare a situației individului. Cei depărtați au astăzi o lege care îi judecă destul de repede, în apropierea lor: legea judecătorilor de ocoale.

Prin aceea lege judecătorul este și procuror, putând să instruiască, să aresteze și să judece în acelaș timp.

Legea de față nu ar folosi prea mult pentru cei depărtați, iar libertatea ar suferi. Afară de aceasta, punșăii de buzunare, delicentiții, recidiviștii, profesioniștii înșălăciunilor de tot felul, se grănădesc mai mult prin centrele mai mari, unde populațiunea este mai numeroasă și deci posibilitatea de a se strecura neobservați mai mare.

De aceea câmpul de activitate al «Micului parchet» își găsește mai ales aci aplicațiunea sa.

Pentru a termina această scurtă dare de seamă, nu mi mai rămâne decât a spune câteva cuvinte asupra a două modificări aduse legii, în sânul comitetului delegaților.

S'a ridicat din multe părți obiecțiunea, justificată de altminteri, că legea de față dacă s'ar aplică și la delictelor de bătaie, sau bătaie grave, a

căror acțiune se poate stinge prin împacarea părților, ar da naștere fie la o speculă din partea reclamantului, fie la un abuz din partea procurorului. Unii au mers până a se teme că s'ar putea înscena bătăi în perioada electorală, pentru ca apoi un procuror, puțin scrupulos, să fie arestat un individ tocmai atunci când are de îndeplinit o datorie cetățenească. Pentru a pune capăt acestor aprehensiuni și a arăta lămurit că scopul legiuitorului a fost mai mult delictele infamante, cari turbură mereu societatea și cari nu inspiră nici o încredere pentru putința aplicării pedepsei, comitetul delegaților a scos din domeniul legii faptele prevăzute de art. 238, 239, 243, 249 și 288, al. 1, adică acele delictes puțin importante, pe cari progresul social le-a considerat ca putându-se stinge prin împacarea părților. (Art. 82 legea judecătoreiei de ocol).

În sfârșit, pentru o mai bună clarificare a art. VII din lege, s'a introdus ideea că nu numai în caz de achitare a prevenitului el să fie pus în libertate dacă e arestat, dar chiar dacă e condamnat la amendă și procurorul face apel, el totuși să fie imediat liberat.

Orice critici s'ar aduce acestei legi nimeni nu poate tăgădui că ea nu pierde din vedere ideea de justiție și de ordine socială, că ea respectă drepturile sfinte ale apărării și ascultă glasul înduioșat al umanității, care cere tot mai multe garanții pentru cei pe cari instinctele rele sau împrejurările nenorocite i-au pus în războiu cu societatea.

Raportor

ION TH. FLORESCU.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 30 Aprilie 1912

Președenția d-lui M. IULIAN, președinte

Leon Zisman ș. a., recursuri cor. cionale

Atentat la bunele moravuri. — Afățare la desfrână a minorilor. — Etatea de 21 ani neîmpliniți — Existența delictului. — (Art. 267 c. penal).

Art. 267 c. penal pedepsește pe oricine va afăță, favoriza sau îlesni obișnuit desfrânarea sau corupțiunea tinerilor de ambe sexe mai mici de 21 ani. Scopul acestei dispozițiuni a fost de a feri de corupțiune minorii de ambe sexe, cari, din cauza vârstei lor și a neexperienței, nu-și pot apăra persoana întocmai ca și așerea lor, de unde urmează că atunci când legiuitorul a

prevăzută, pentru existența delictului, ca îlesnirea la desfrânare să se exercite asupra tinerilor de ambele sexe mai mici de 21 ani, prin aceasta a înțeles, evident a vorbi de minori în sensul art. 342 c. civil, adică de cei ce n'au încă 21 ani împliniți *).

Deciziunea 1049/912. — Respins recursul făcut de Leon Zisman și alții, contra deciziei Curței de apel Iași s. I No. 350 și 359/911.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați Radu Rosetti și P. Sadoveanu în desvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l Proeuror M. Vidrașcu în concluziuni pentru respingere.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

I «Violarea art. 267 din codul penal»

«În drept, art. 267 ocupându-se de favorizare și îlesnirea la desfrânare și corupțiunea a minorilor nu înțelege să pedepsească decât faptul săvârșit asupra tinerilor de ambele sexe care n'au intrat încă în al 21-lea an, căci vorbind de vârstă, nu spune dacă acești 21 de ani trebuie să fie împliniți. Aceasta e cu atât mai exact cu cât acolo unde legiuitorul a voit să spună aceasta, arată în mod precis: Așa, tot în acest capitol, la art. 264 c. penal care pedepsește atentatul cu violență asupra unui copil, fixează etatea la 15 ani împliniți. Această interpretare este în acord și cu fixarea epocii majorității în penal care este vârsta de 20 ani».

Considerând că art. 267 c. p. pedepsește pe ori cine va afăță, favoriza sau îlesni obișnuit desfrânarea sau corupțiunea tinerilor de ambele sexe mai mici de 21 ani;

Considerând că scopul acestei dispozițiuni a fost de a feri de corupțiune minorii de ambele sexe, cari din cauza vârstei lor fragile și neexperienței, nu-și pot apăra persoana întocmai ca și așerea lor;

(Că acesta fiind scopul legii și de altfel textul art. 267 fiind clar, urmează ca atunci când ar prevedea pentru existența delictului — că îlesnirea la desfrânare să se exercite asupra tinerilor de ambele sexe; mai mici de 21 ani, prin aceasta înțelege evident a vorbi de minorii în sensul art. 342 c. civil, adică de acei ce n'au încă 21 ani împliniți;

Că întru cât în speță instanța de fond a constatat că copilele cari au fost afățate la desfrână de către recusenți erau mai mici de 21 ani, cu drept cuvânt, Curtea de apel, a aplicat art. 267 c. p. și n'a violat acest text; Că, prin urmare motivul de casare este nefondat;

Asupra motivului II de casare:

II «Violarea art. 49 c. p. în ceia ce privește pe Leon Zisman.

În fapt, se constată că stabilimentul de prostituție era al concubinei sale și el a fost complice în specularea copilelor. Ori, autoarea a fost condamnată la o pedeapsă inferioară, la amendă, și el la închisoare, ceia ce e contra legii, căci art. 48 specifică, că complicele se va pedepsi cu un grad mai jos decât autorul»

Considerând că instanțele de fond constată că Leon Zisman este ca autor al delictului de atentat la bunele moravuri prevăzut de art. 267 c. p. împreună cu Toni Wexler concubina sa, căci el stătea în localul de prostituție al acesteia pe care de fapt îl conducea;

Că față de această constatare Curtea, de apel, con-

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 46/912, pag. 552.

dămnând pe Leon Zisman la 6 luni și una zi închisoare pedeapsă prevăzută de menționatul articol, n'a violat art. 48 și 49 c. p. care nu 'și au aplicația în cauză, nefiind vorba de complicitate;

Că dar și acest motiv de casare este nefondat;
Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 9 Noembrie 1912

Președinția d-lui G. P. PETRESCU președinte

G. M. Prilogeau și C. G. Prilogeau cu Ministerul de Finanțe și Froim Fischer

Timbru. — Act de concesiunea unui contract de arendare — Constatarea instanței de fond că în realitate e un nou contract de arendare, pentru care nu s'au plătit taxele. Contravenție — Schimbarea calificărei legale a faptului în apel. — Admisibilitate — Greșier care a transcris în act, pentru care nu s'au plătit taxele. Măsura responsabilității lui. — Funcționar indus în eroare de părți. — (Art. 51, 60, 84, 86 și 95 l. timbrului)

1) Când tribunalul, interpretând înțelesul ce părțile au voit să dea unui act, constată că deși ele l'au intitulat *cesiune*, însă în realitate este un nou contract de arendare, pentru care nu s'au plătit taxele cuvenite fiscoșului, prin aceasta s'a stabilit contravențiunea și din acest punct de vedere este indiferent dacă în apel s'a dat altă calificare actului ce a făcut temeiul contravențiunii din procesul-verbal încheiat de administratorul financiar, întrucât faptul constatut de tribunal este același și numai caracterizarea lui legală a fost schimbată.

2) Deși art. 95 din legea timbrului, prevede că în cazul când o contravenție a fost săvârșită cu participarea unei autorități, numai funcționarul singur devine pasibil de amendă, iar părțile rămân răspunzătoare numai de taxe, totuși în aliniatul al doilea, acest articol arată că și părțile devin pasibile la amendă, când se constată că au indus în eroare pe funcționar.

3) După art. 60 legea timbrului, clasificarea actelor în ce privește taxele de înregistrare, urmând a se face de administratorii financiari sau de președintele tribunalului, când actul se prezintă mai întâi la tribunal, rezultă că ajutorul de grifă care a transcris actul nu este pasibil de amendă la care trebuie condamnate părțile contractante din act, ci numai de amendă prevăzută de art. 84, când va da curs unui act netimbrat cu timbru suficient sau lipsit de viza de înregistrare.

4) Taxele de timbru urmând a fi plătite încă de la formarea actului, conform art. 51 și 86 l. timbrului, ele sunt datorite fiscoșului și faptul că actul a fost anulat în urmă de justiție nu constituie un motiv de restituire, mai ales când se constată că părțile au beneficiat de el până la anulare *).

Decizia 458/912. — Respins recursul făcut de G. M. Prilogeau și C. G. Prilogeau, contra sen-

tinței Trib. Suceava No. 282/912, dată în proces cu Ministerul de Finanțe și Froim Fischer.

Curtea

Ascultând pe d-l avocat P. Poni în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat C. Marinescu în combateri.

Deliberând.

Având în vedere că din sentința supusă recursului se constată că prin procesul verbal încheiat de Administratorul financiar al Județului Dorohoi și aprobat de Ministerul Finanțelor, recurenții G. M. Prilogeau și Const Gh. Prilogeau, împreună cu Froim Fischer, intimat în recurs, au fost condamnați să plătească fiscoșului suma de lei 4939 taxă de timbru și amendă pentru că Gh. Prilogeau și Froim Fischer, înănd în arendă moșia Treștiana a d-nei Zenaida Calimachi, au subarendat-o lui Const Gh. Prilogeau, prin un act intitulat «Act de cesiune» fără să plătească taxele de timbru datorite fiscoșului pentru această subarendare

Că trib Dorohoi, unde numiții au făcut apel, i-a apărut de amendă înfirmând procesul-verbal de contravenție; Că sentința Trib Dorohoi, fiind casată de această înaltă Curte prin decizia No. 524/910, procesul a fost trimis să se judece din nou de Trib Suceava și înaintea acestei instanțe numiții au susținut că cesiunea contractului de arendare fiind permisă prin art. 1418 c. civ. dănsii au făcut în adevăr, un act de cesiune iar nu de subarendare și deci nu pot fi considerați ca contraveniți; Că în ori-ce caz cel care a contravenit legii timbrului și deci pasibil de amendă este ajutorul de Greșier al Trib. Dorohoi care a transcris actul. Că chiar dacă s'ar găsi de tribunal că actul e de subarendare, ei nu pot fi condamnați de cât la taxa actului de 449 lei. nu însă și la amendă și în fine că actul fiind anulat de Justiție, chiar dacă s'ar fi plătit taxele, ele totuși urma să fie restituite la cerere conform art. 62 al 4 din legea timbrului, că trib Suceava ca instanță de trimetere, judecând din nou procesul, prin sentința sa cu No. 282/912, le-a respins apelul ca nefondat.

Că în contra acestei sentințe s'a făcut recursul ce este a se judeca.

Asupra motivelor I și II de casare :

I «Exces de putere, denaturare de acte și nemotivare»

«Tribunalul hotărâse că actul intitulat de părți, act de cesiune, nu e în realitate de cât un nou contract, fără a motiva de ce căci singurul a gument invocat de tribunal și anume că foștii arendași s'au desbrăcat de calitatea lor de arendași și proprietari consimțind la aceasta raportul a rămas între Const. Prilogeau și noul arendaș și proprietară, este un argument contra legii. căci nu numai din principiile generale, dar chiar din art. 17 din legea asupra drepturilor proprietarilor din 1913 — reese clar că chiar în caz de subarendă, dacă proprietarul recunoaște pe sub arendaș, raportul juridic se stabilește direct cu el, fără nici un drept sau amestec din partea arendașilor principali, iar argumentul că prețul e ridicol nu arată tribunalul de unde și-a format convingerea aceasta, când știut este că foarte des se întâmplă ca cineva să cedeze un drept al său, ca prevedere chiar, prin urmare când zici și tragi concluziuni pentru a caracteriza un act că prețul e ridicol, ești obligat a motiva de ce?»

II «Exces de putere. Tribunalul stabilind în drept că actul intitulat «Act de cesiune» este un nou contract de arendă, găsește că bine au fost condamnați la amendă și foștii arendași Gh. M. Prilogeau și Froim Fischer

Considerând că tribunalul Suceava având în vedere susținerile și concluziunile scrise ale părților, discutând

*) Acest rezumat s'a publicat în No. 83,912 pag. 984.

și analizând conținutul actului intitulat de contravenienți ca act de ceziune, interpretând înțelesul că dânsii au voit să dea actului, cum și împrejurarea că ei voiau a se conforma legii din 12 Aprilie 1908, pentru mărirea dreptului de a ține moșii în arendă, constată în fapt și apreciază că actul intitulat, act de ceziune nu este în realitate de cât un nou act de arendare;

Considerând că odată ce este constat în fapt că între părțile din proces cu consimțământul proprietarei d-na Zenaida Calimachi, s'a format un contract de arendare fără să se fi plătit taxele convenite fiscalului, prin aceasta ei au contravenit legii timbrului și din acest punct de vedere este indiferent dacă în apel s'a dat altă calificare actului ce a format temeiul contravenienței din procesul-verbal, căci faptul constat de tribunal este același și numai caracterizarea lui legală a fost schimbată de tribunal nu însă și conținutul amendei;

Considerând că de și trib. constată că în noul contract de arendare este numai recurentul Const. Gh. Prilogeanu și proprietara moșiei totuși a confectionarea actului, constatănd că au dat parte ca părți și vechii arendași Proim Fischer și G. Prilogeanu, fără de care el nu putea lua naștere, apreciază că și dânsii urmează să fie considerați ca contravenienți conf. art. 86 din legea timb. care supune la amendă pe ori ce persoană care la confectionarea unui act nu s'a servit de timbru legal.

Considerând că aceste constatări și aprecieri ale instanței de fond fiind pure chestiuni de fapt, lăsate de legiuitor la suverana apreciere a instanțelor de fond, ca atare scapă de controlul acestei înalte Curți;

Că dar, aceste două motive de casare nu sunt întemeiate;

Asupra celui de al treilea motiv :

III «Violarea art. 95 al I din legea timbrului și nemotivare; textul e clar: funcționarul care a operat transcrierea actului de ceziune, e pasibil de amendă, întru cât l'a primit timbrat ca act de ceziune, cum și era în realitate, și cum nu se putea califica almintreli Dar tribunalul zice că «din împrejurările în care s'a făcut actul, din calificarea sa» funcționarul a fost indus în eroare. Căci funcționarul neparticipând la act simpla titlatură a actului nu poate constitui un mijloc de inducere în eroare a funcționarului care trebuiau arătate mijloacele de care s'au servit părțile pentru a induce în eroare pe funcționar, pentru ca sentința tribunalului să fie motivată. Or această lipsă constituie o nemotivare».

Considerând că deși art. 95 din legea timbrului prevede că în cazul când o contraveniență a fost săvârșită cu participarea unei autorități, numai funcționarul singur devine pasibil de amendă, iar părțile rămân răspunzătoare numai de taxe totuși în al II aliniat acest articol arată că și părțile devin pasibile de amendă când se constată că au indus în eroare pe funcționar și tribunalul din împrejurările cu care s'a făcut actul și calificarea ce-i s'a dat de parte, constată și apreciază că funcționarul care l'a transcris, nu a putut de cât să fie indus în eroare, luând de bun titlul ce i s'a dat. Că de altfel după art. 60 din legea timbrului clasificarea actelor în ce privește taxele de înregistrare urmând a se face de administratorii financiari sau de Președintele Tribunalului, când actul, ca în speșă se prezintă mai întâi la Tribunal, rezultă că nu ajutorul de grefă care a transcris actul este pasibil de amendă la cari au fost condamnați recurenții, căci dânsul este pasibil numai de amendă prevăzută de art. 84 din aceea lege și anume în cazul când va da curs unui act netimbrat cu timbru suficient sau lipsit de viza de înregistrare, așa că și acest al treilea motiv nu este întemeiat;

Asupra celui de al patrulea și ultim motiv de casare .

IV «Violarea lucrului judecat. Curtea de apel din Iași prin decizia No. 230/910, a hotărât că actul în chestiune este nul

și neexistent, făcut contra ordinii publice, deci nu se poate plăti amendă pentru un act declarat neexistent prin hotărâre definitivă».

Considerând că după art. 51 combinat cu art. 86 din legea timbrului taxele de timbru se plătesc de părțile care de la formarea actului, în caz contrariu părțile se socotesc ca contraveniente; Că taxele de timbru odată percepute nu se mai pot restitui de cât în cazurile prevăzute de art. 62, sau în urma unei judecăți, conform art. 63 din legea timbrului;

Considerând că în speșă taxele de timbru urmând să fie plătite încă de la formarea actului, ca atare ele sunt datorite fiscalului și faptul că actul a fost anulat în urmă de justiție, nu constituie un motiv de restituire, cu atât mai mult în speșă, unde instanța de fond constată în fapt, că deși actul a fost anulat de justiție totuși părțile au beneficiat de el până la anulare;

Că dar, motivele de casare nefiind fondate, recursul cată să fie respins;

Pentru aceste motive, Curtea respinge etc ;

CURTEA DE APEL DIN BUGUREȘTI S. I

Audiența dela 1 Decembrie 1912

Președinția d-lui OSCAR N. NICOLESCU, prim-președinte

Soc. Manufactura Rosari și Varzi cu Elias H. Astman

Deciziunea com. c. l. No. 61

Faliment — Declarație — Măsuri preventive. — Citarea comerciantului în camera de consiliu. — Neîncuviințarea cererii de declarație. — Aprec. ere suverană. — Apel. — Dacă creditorul denunțător are drept de apel în contra respingerii cererii de declarație.—(Art. 697 c. com.)

1. Din textul art. 697 c. com., din expunerea de motive, și din discuțiile parlamentare cu ocazia discuțiunii acestui articol, rezultă că, legiuitorul a introdus în codul de comerț măsuri preventive pentru a garanta pe creditorii contra debitorilor de rea credință cari fac să dispară parte din activul lor, gajul comun al creditorilor, fără însă ca prin aceasta să se împiedice cererea de declarație în stare de faliment din partea creditorilor, sau pronunțarea de către justiție din oficiu.

2. Tribunalul, încunoscându-l din partea unui creditor despre situațiunea dificilă în care se află un comerciant relativ la comerțul său, nu este obligat a ordona prezentarea acestuia în camera de consiliu și depunerea registrelor, ci apreciază în mod suveran dacă este sau nu loc să facă uz de dispozițiunea art. art. 697 c. com.

3. Legea nu prescrie că atunci când tribunalul ordonă prezentarea comerciantului denunțat să se citeze și denunțătorul, de unde urmează că denunțătorul nedevenind parte în proces, el nu are dreptul a face apel, când tribunalul nu ar fi dat curs denunțului său.

Curtea.

Asupra apelului făcut de societatea «Manufactura

Rosari & Varzi» în contra jurnalului cu No. 12287 din 1912, al tribunalului Ilfov secția comercială prin care s'a decis a nu se da nici un curs denunțului făcut de societatea apelantă contra comerciantului Elias H. Astman;

Ascultând pe părți în susținerile lor orale;

Având în vedere că prin petițiunea înreg la No. 48417 din 1912, societatea «Manufactura Rosari & Varzi» prin procuratorul său încunoștințează pe tribunalul Ilfov secția comercială, că comerciantul Elias H. Astman este în încetare de plăți încă din Septembrie 1912 după cum dovedește cu o trată protestată, că are numeroase proteste în țară și străinătate și că pasivul său se urcă la suma de 500000 lei și cere ca tribunalul din oficiu să'l citeze înaintea sa pentru a se prezenta cu registrele și să pășiască apoi la declararea lui în stare de faliment;

Având în vedere că tribunalul prin jurnalul apelat a dispus a nu se da curs denunțului de mai sus, motivând încheerea sa pe faptul că societatea apelantă nu s'a conformat dispozițiilor art 697 din cod. comercial, care pune obligațiune denunțatorului de a depune și o cauțiune în bani sau efecte publice și pe faptul că calitatea ei de creditoare îi este contestată;

Având în vedere că aslăzi în instanță societatea apelantă prin procuratorul său a declarat că a înțeles să facă apelul de față conform art 697 din c. com.;

Având în vedere că intimatul susține în prim rând că apelul făcut de societatea Rosari & Varzi nu este admisibil față cu art 697 codul comercial;

Având în vedere că acest text de lege dispune că tribunalul încunoștințat din partea unuia sau mai multor creditori despre situațiunea dificilă în care se află un comerciant relativ la comercialul său și care înstrăinează în condițiuni desavantajate avuțul său, va putea ordona prezentarea acestuia în camera de consiliu și depunerea tot odată a registrelor, a bilanțului său comercial și a unei liste nominative de toți creditorii săi și de sumele creanțelor în indicarea scadențelor respective; că, în caz când arătările creditorilor se găsesc întemeiate sau când comerciantul fără just motiv nu se înfățișează, tribunalul va putea dacă crede de cuviință mai înainte de ori cari alte dispozițiuni ar lua asupra punerii sale în stare de faliment, să numească pe unul sau pe mai mulți creditori, care în continuarea ulterioară a comerțului să verifice registrele și să supravegheze regularitatea operațiilor comerciantului;

Considerând că din acest text de lege precum și din expunerea de motive și din dezbaterile parlamentare rezultă că legiuitorul a introdus în codul de comerț măsuri preventive pentru a garanta pe creditorii contra debitorilor de rea credință, care fac să dispară parte din activul lor, gajul comun al mesei creditorilor, fără însă ca prin aceasta să se împiedice cererea de declarare în stare de faliment din partea creditorilor sau pronunțarea de către justiție din oficiu;

Că, tribunalul încunoștințat din partea unui creditor despre situațiunea dificilă în care se află un comerciant relativ la comercialul său, nu este obligat a ordona prezentarea acestuia în camera de consiliu și depunerea registrelor, ci apreciază în mod suveran dacă este sau nu loc să facă uz de dispozițiunea art 697 cod. com.

Că, legea nu prescrie că atunci când tribunalul ordonă prezentarea comerciantului denunțat să se citeze și creditorul denunțator, de unde urmează că nu se leagă de instanță și că creditorul denunțator nu devine parte în ce privește luarea măsurilor preventive;

Considerând că din cele ce preced reiese că creditorul nu are dreptul de apel când tribunalul nu a dat curs denunțului făcut; că dacă legea prevede că încheierea tribunalului este susceptibilă de apel, aceasta se referă la cazul când tribunalul a ordonat măsurile preventive și conferă comerciantului dreptul de a apela la instanța superioară pentru a reforma dispozițiunile luate de prima instanță în contra lui;

Având în vedere că societatea Rosari & Varzi încunoștințând pe tribunalul Ilfov secția comercială, despre starea în care se află comerciantul Elias H. Astman, relativ la comercialul său, și tribunalul hotărând a nu se da nici un curs acestui denunț, societatea Rosari & Varzi nu are drept de apel și deci incidentul de inadmisibilitatea apelului ridicat de intimat este întemeiat și urmează a fi admis;

Pentru aceste motive, respinge.

(ss) Oscar N. Nicolescu; V. Antinescu; Șt. Mladoveanu; D. A. Mavrodin; Em. Miculescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI TELEORMAN

Audiența de la 7 Iunie 1912

Președinția d-lui I. GRASSAN, președinte

Sentința No. 421

Pița N. Ștefan și a. ca. Catrina D. R. Cațoanu și a.

Prescripție decenală — Dacă ea se poate invoca cu succes atunci când ai ca just titlu calitatea de proherede. (Art 1895 și 1897 c. civil).

Prescripția decenală admisă de legiuitor ca o excepție nu se poate invoca cu succes atunci când ai ca just titlu calitatea de proherede, pe lângă posesia de bună credință, decât față de terții, iar nici de cum față de un comostenitor, căci acesta are facultatea de a accepta sau refuza succesiunea, timp de 30 de ani.

Tribunalul.

Asupra apelului făcut de Pița N. Ștefan și Tudora S. Savalache cu autorizația soților, ambele din Necșești contra cărții de judecată civilă, a judecătoriei Ciolănești din deal No. 119/9/8, prin care se recunoaște reclamantelor Catrina I. R. Cațoanu și Rada Gh. Voicu, din aceeași comună, față de apelantele de azi și alții, calitatea de fice ale defunctului Anton Stoica și dreptul lor la o treime din avera imobilă a acestuia, atribuindu-se și loturile respective;

Având în vedere cartea de judecată apelată, actele din dosar, depunerile martorilor și susținerile părților.

Având în vedere că apelanții susțin că Anton Stoica a murit pe timpul războiului (1877-78) și că fiul acestuia Ion a intrat de atunci singur, cu excluderea surorilor sale în stăpânirea pământului zisului defunct și că la moartea acestuia (1877) apelantele de azi, ficele lui, au găsit în succesiunea tatălui lor, tot pământul din acțiune, pe care l'au stăpânit mai bine de 10 ani, invocând prescripția decenală;

Considerând că, chiar dacă s'ar stabili că Anton Stoica a murit în timpul războiului nu se stabilește însă că fiul său Ion, a stăpânit singur, cu excluderea surorilor sale, averea părintească, până la moartea sa, ci din contra, din dispozițiunile martorilor Marin Dobre Niculae, Barbu Marioara, Dumitru Pruşan, Radu Soare, ascultați sub jurământ, conform art. 146 pr. civ., se constată că Ion A. Stoica a stăpânit cât timp a trăit — până la 1897 — împreună cu surorile sale Catrina și Rada și că dela această dată au stăpânit exclusiv numai copiii lui Ion A. Stoica;

Că e constant că, pentru ca o parte să se poată prevala de prescripția decenală, trebuie să rezulte nu numai că a stăpânit în acest timp, cu titlu de erede ei și că a avut deplină bună credință că pământul pe care a pus stăpânire este exclusiv al autorului său;

Că tocmai această bună credință, care e un element principal al prescripției decenale, lipsește în speță, căci e-

inadmisibil ca nepoții să nu-și fi dat seama că mătușile lor, care lucrau împreună cu tatăl lor pământul rămas de la bunici, au drepturi legale cu părintele lor;

Considerând că prescripția decenală admisă de legiuitor ca o excepție nu se poate invoca cu succes, atunci când ai ca just titlu calitatea de *pro herede* pe lângă posesia de bună credință, de cât față de terții, iar nici de cum față de un comostenitor căci acesta are facultatea de a primi sau refuza succesiunea în timp de 30 ani;

Că a admite alt-fel, ar deveni iluzorie dispoziția art 700 c. civil;

Considerând că în speță apelații neputând face dovada că au trecut 3 de ani fără ca intimații să fi primit succesiunea sau să fi făcut acte din care să reiasă intenția lor de a nu primi;

Că din contră, intimații au dovedit că au lucrat fiecare câte a treia parte din averea defunctului până în 1897, când au fost goșiți de apelații și că deci nu s'au lepădat de succesiune;

Că, din toate acestea, rezultă că apelul e nefondat și călă a fi respins ca atare;

Pentru aceste motive, redactate de d-l Magistrat-stagiar Petre St. Stoica, Tribunalul respinge, etc

(ss) I. Crassan, I. Brecl.

OBSERVAȚIE. — Este neîndoios că prescripția decenală nu poate fi invocată față de un comostenitor, operându-i ca titlu pe acela de erede, căci comostenitorul are și dânsul un drept indiviz în succesiune, asupra căreia dar titlul de erede al celui ce invoacă prescripția decenală «nu are un caracter exclusiv, cum trebuie să fie titlul care servă de bază acestei prescripții, ci este comun tuturor moștenitorilor, până la facerea împărțelii». (Cas. s. I. decizia 462/912, *Curierul Judiciar* No. 60 din 23 Sept. 1912). Titlul *pro herede* este declarativ și nu translativ de proprietate; eredele dobândește averea de la adevăratul proprietar, nu de la un *non domino*, și el nu face de cât să continue posesiunea autorului său (art. 653 c. civ.). Și-apoi, deși buna credință să presupune totdeauna în favoarea posesorului (art. 1899 al. II c. civ.), totuși e inadmisibil — cum zise și Tribunalul — ca un erede să ignoreze existența celorlalți comostenitori, mai ales pe a acelora egali în grad cu el. Așa dar, posesiunea exercitată în baza titlului *pro herede* este lipsită de acel *animus domini* și cea bună credință, cari dau convingerea posesorului, în momentul achizițiunii, că titlul său nu e afectat de vre un vișiu și că un altul nu are dreptul asupra imobilului. Sentința ce publicăm învoacă, în sprijinul soluțiunii dată de Tribunal, și art. 700 c. civ., potrivit căruia numai moștenitorul care a stat în inacțiune timp de 30 de ani, se consideră strein de moștenire. (In acelaș sens Cas. s. I. Bul. 1896 p. 370). Sentința în chestiune,

redactată cu îngrijire de d-l magistrat-stagiar al Tribunalului, pentru a ajunge la înlăturarea prescripției invocate, dis-ută, în mod ipotetic, teate motivele deduse de părți în fața instanții.

ȘTEFAN IVANOVICI

Avocat

Judecătoria ocol. II rural C.-Lung-Lerești

Audiența dela 14 Iunie 1912

Cartea de judecată civilă No. 24

Preotul I. Scheane cu Gr. N. Balotă ș a

Îngrădirea proprietăților. — Dacă la sate un vecin poate obliga pe un altul de a contribui la cheltuelile îngădirii dintre ambele proprietăți. (Art 585 c. civ.)

După art. 600 c. civil, numai în orașe și suburbii, fiecare poate îndatora pe vecini a contribui la clădirea și repararea împrejmuirii ce desparte casele, curțile și grădinile lor.

Prin urmare, întrucât în comunele rurale nu există o asemenea obligațiune, după cum aceasta rezultă din art. 585 c. civil, cu atât mai mult un vecin nu poate fi îndatorat a contribui unei împrejmuri deja făcută mai din'ainte, și fără a a fi fost pus în întârziere conf. art. 1079 c. civ.

Judecata,

Având în vedere că reclamantul preot I. Scheane, din comuna Lerești, prin petiția dată acestei judecătoriai la comuna Lerești, înregistrată sub No 34/912, a cerut chemarea în judecată a defendozilor: Grigore N. Balotă, proprietar în comuna Lerești, jud. Muscel și domiciliat în București calea Victoriei 122 lângă Biserica Albă, și a lui Nicolae Z. Polxe, proprietar din com. Lerești, pentru că ambii să fie obligați a-i plăti jumătate din costul gardurilor ce despart, proprietatea sa de a defendozilor, cum și întreținerea lor timp de 6 ani tot pe jumătate; întrucât acele garduri fiind comune urmează ca și defendozii să contribuie cu jumătate sau să plătească jumătate din cheltuelile făcute de d-sa și evaluate la suma de 295 lei în care intră și întreținerea lor;

Având în vedere actele și lucrările din dosar, cum și propriile recunoașteri ale defendozilor, din care se constată că, gardurile ce despart proprietatea preotului I. Scheane din com. Lerești, de proprietatea lui Grigore N. Balotă, ce e arendată lui Nicolae Z. Polxe, sunt făcute numai de reclamantul preot, cu cheltuala sa;

Considerând că, pentru ca judecata să poată statua asupra pretențiunilor formulate de reclamant, trebuie mai întâi să știe, dacă la țară un locuitor poate sau nu să silească într-un interes comun pe vecinul său. — a contribui fie la repararea fie la îngădirea proprietăților vecine și deci cu atât mai mult, a plăti jumătate din costul unor îngădiri efectuate de mai înainte;

Considerând că prin art. 588 din codul civil, legiuitorul voină a curma pe cât se poate contestațiile dintre vecini, supune pe proprietari la osebite obligațiuni unul către altul, fără chiar să existe vre-o convențiune între dânsii;

Că așa, în orașe și suburbii conform art. 610 din c. civil, fie-care poate îndatora pe vecinul său a contribui la clădirea și repararea îngădirii ce desparte casele, curțile și grădinile lor;

Considerând că, dacă pentru comunele urbane, legiuitorul a admis o îngădire oare cum silită, această a

făcut'o din cauza apropierii locuințelor și contestațiilor lor ce s'ar putea ivi între vecini și mai cu seamă din cauza însemnătății averii mișcătoare care ar fi putut fi sustrasă cu cea mai mare ușurință; în comunele rurale din contra, locuințele fiind mai depărtate una de alta, nu poate fi același pericol în sustragerea averii mișcătoare și a contestațiilor lor ce s'ar ivi între vecini, și deci în privința acestor averi, se aplică principiul din art. 585 cod civil, că, tot proprietarul își poate îngradi proprietatea, afară de excepțiunea ce se face la art. 616 din același cod. Așa dar, prin art. 610 din codul civil legea impune o obligațiune iar prin art. 545, din același cod, legea conferă un drept;

Că, în același sens, e și legea poliției rurale, care după ce arată că îngrădirea e un atribut al dreptului de proprietate, vine prin art. 12 și arată că fiecare proprietar e liber să-și îngredească locurile sale de cultură, livezile, viile, eleșteurile și sădările de orice fel;

Considerând că, dacă în ce privește proprietățile dela țară nu se impune o împrejmuire silită totuși, în ce privește locurile aflate în vatra satelor, fiind în interesul fiecărei proprietăți în parte și în interesul comun pentru înlesnirea pazei și unde se pot ivi aceleași dificultăți ca și la orașe, din cauza vecinătății prea apropiate, legea poliției rurale prin art. 13, și în special regulamentul alinierii satelor prin art. 1, impune împrejmuirea lor cu un șanț sau gard;

Considerând că în speța se constată din certificatul No. 249/911, liberat de primarul comunei Lerești, că

numai proprietatea reclamantului cade la vatra satului nu și a celorlanți; că prin urmare nu se poate impune acestora obligațiunea de îngredire;

Că, dar, dacă nu există în speță, o obligațiune de îngredire cu atât mai mult nu se poate obliga defendorii a contribui la plata unei îngrediri efectuate de mai înainte și fără a fi fost puși în întârziere potrivit art. 174 din codul civil;

Având în vedere că, reclamantul a cerut azi în instanță a se obliga defendorii să suporte jumătate din cheltuielile grănițurii potrivit art. 584 din codul civil;

Considerând că, dacă la sate în general legea nu îndatorează pe vecin la îngrădirea proprietății sale, — totuși spre a evita contestațiunile ce s'ar putea ivi, — conform art. 584 din codul civil, îl îndatorează la grănițurii proprietății lipite ca a sa; — cheltuielile grănițurii privindul pe jumătate. Prin grănițurii înțelegându-se însemnarea hotarelor limitrofe prin învederate și nestrămutate semne, spre deosebire de îngrădire sau împrejmuire, prin care se înțelege orice stavilă care are de scop a împiedica intrarea într'un loc;

Având în vedere însă că, acțiunea reclamantului așa cum e formulată e relativă la niște pretenții și nu e o acțiune în grănițurii;

Că, dar, și din acest punct de vedere acțiunea reclamantului cată a fi respinsă

Pentru aceste motive, judecata respinge, etc.

Magistrat-stagiatar, (s) G. Aronescu
Grefier, (s) Gh. Gheță

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASATIE S. I

Rezultul Ministerul Domeniilor prin d-l avocat Chiriac,
Intimata Ana G. Drăgăliș, a., lipsă.

Perimare. — Cerere de perimare. — Neplata taxei citațiilor sau nealăturarea a tului de paupertate. — Neadmisibilitatea cererii. — Art. 257 pr. civ.

1. După art. 257 pr. civ. partea care voește perimarea trebuie să facă o cerere, dovedind și plata taxei citațiilor, sau alăturând actul de paupertate, de unde rezultă că legiuitorul a voit ca cererea de perimare, ca și actul interuptiv de perimare să aibă un caracter contradictoriu, adică să poată fi adus la cunoștința părții adverse, și pentru aceasta trebuie să se plătească și taxa citațiilor, sau să se alature actul de paupertate. (Cas. s. I, decizia No. 34 din 15 Ianuarie 1913, prin care s'a casat sentința Trib. Mehedintși s. II, No. 131/912).

Recurenți Constanța Ghica ș. a., prin d-nii avocați Matei Cantacuzino și M. Antonescu.
Intimatul St. Holban prin d-l avocat M. Antonescu.

Raport. — Fructele și interesele bunurilor dăruite. — Dacă ele pot fi supuse raportului.

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

Redacția

Donațiuni numai de venituri. — Dacă asemenea venituri pot fi supuse raportului. — Art. 751 și 762 c. civ. I.

2. Prin derogățiune dela regula din art. 751, după care este supus raportului tot ce doctarul a primit de la decujus prin dar direct sau indirect, rezultă din art. 762 c. civ. cum că fructele și interesele bunurilor dăruite percepute de donator din momentul donațiunii și până în momentul morții lui decujus nu sunt supuse raportului și nu există nici o rațiune de a distinge în ce privește dispensa de raport din menționatul articol între cazul unei donațiuni de bunuri producătoare de venituri și cazul unei donațiuni de venituri. (Cas. s. I, decizia No. 92 din 1 Februarie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei C. apel Galați s. II No. 55/911).

Președ. Trib. Vâlcea cere un regulament de competență în cauza dintre St. Bărbulescu și Pascatopolu.

Competința județului de ocol. — Acțiuni personale și imobiliare provenite din neexecutarea unui contract mai mare de 3000 lei. — Competința județului de ocol a judecăr când suma cerută este mai mică de 3000 lei. — Art. 27 din legea jud. de ocolo.

3. Art. 27 din legea judecătoriilor de ocolo nu face nici o deosebire între cauzele din care derivă acțiunile

personale mobiliare, date în competența judeului de ocol, ci fixează competența numai după cuantumul sumei reclamate;

Prin urmare, împrejurarea că suma reclamată provine din neexecutarea unui contract de vânzare de produse de o valoare ce trecea peste 3000 lei, nu e de natură să schimbe competența judeului de ocol. (Cas. s. I, decizia 118 din 11 Februarie 1913, prin care se regulează competența și se trimite cercetarea afacerii la judele de ocol).

CASAȚIE S. II

Recurentul Gh. V. Mihăilă, în persoană.
Intimatul I. V. Mihăilă ș. a., prin d-l avocat P. Stăulescu.

Contestație la o executare silită imobiliară. — Recurs în casație. — Opoziție. — Neadmisibilitate.

I. Este neadmisibilă opoziția la Casație în materie de contestație la executarea unei hotărâri prin care se declară terminată operația de esire din indiviziune și se atribuie fiecărui moștenitor o porțiune din terenul rămas moștenire. (Cas. s. II, decizia civilă No. 275 din 7 Decembrie 912, prin care s'a respins opoziția făcută contra deciziei In. Curții s. II, No. 225/912).

Recurenta Soc. The Anglo-Roum. Petroleum Co-o Ltd prin d-l avocat Gogu Negulescu.
Intimata Soc. Româno-Americană prin d-l avocat Al. Bilcirescu.

Concesie petroliferă. — Consolidare. — Contestație la executare. — Recurs în casație. — Termen. — O lună dela pronunțare. — Art. 402 pr. civilă.

2. Termenul de recurs în contra hotărârilor date în materie de contestație la executarea unei hotărâri a comisiunii pentru consolidarea concesiunilor petrolifere este acel prevăzut de art. 402 din procedura civilă, adică de o lună dela pronunțarea deciziei. (Cas. s. II, decizia civilă No. 277 din 10 Decembrie 912, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei C. Apel Buc. s. I No. 148/912).

Recurenta D-tra N. Ionescu prin d-l avocat C. Varlam.
Intimatul Alexandru Dragomir ș. a., prin d-l avocat C. Stravoiu.

Contestație la executare. — Grade de jurisdicție. — Aplicarea regulilor de competență de la fondul procesului. — Hotărâre dată în prima și ultima instanță, conform legii rurale dela 1879. — Neadmisibilitatea apelului în contestație.

3. Dacă hotărârea dată asupra fondului procesului a fost pronunțată în prima și ultima instanță, conform

art. 7 și 8 din legea rurală dela 1879, hotărârea dată asupra contestației făcută la executarea ei nu poate fi supusă la două grade de jurisdicție, ci numai la un singur grad, ea și hotărârea asupra fondului. (Cas. s. II decizia civilă No. 51 din 13 Februarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții de apel Galați s. II No. 156/912).

Recurentul Moritz Iancovici prin d-l avocat C. G. Popescu.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Jurați. — Președinte. — Putere discreționară. — Ascultarea oricărei persoane ca informator, fără jurământ. — Art. 301 și 302 pr. pen.

4. Președintele Curții cu jurați, în baza puterii sale discreționare, conform art. 301 și 302 pr. pen., poate asculta orice persoană va crede, însă fără jurământ. Nu se poate dar cere casarea deciziei, pe motiv că președintele a ascultat fără jurământ pe șeful siguranței pentru simple informațiuni. (Cas. s. II, decizia penală No. 3193 din 5 Decembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei No. 16/912 a Curții cu Jurați din jud. Covurlui).

Recurentul I. B. D. Lazăr și Toma B. Lazăr, lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Citare. — Judecătorie de pace. — Lipsa citației dela domiciliu. — Persoană din familie ce nu știe carte. — Liptrea citației pe ușa casei. — Art. 68 l. j. p.

5. Din art. 68 din legea judecătorilor de pace, aplicabil și la tribunale când judecă afacerile venite dela judecătorii de ocoale, rezultă clar că citația se va lipi pe ușa casei părții, nu numai în cazul când nu se găsește nici una din persoanele prevăzute de lege, dar și în cazul când găsindu-se acele persoane, ele nu pot sau nu voese să semneze țidula de primire. (Cas. s. II, decizia penală 3287 din 17 Decembrie 1912, prin care s'a casat sentința Trib. Prahova s. II No. 1733/912).

Recurentul I. Boicescu prin d-l avocat I. G. Stoian.
Intimata Sava Grigor seu prin d-l avocat A. Niculescu.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

*** Societăți pe acțiuni. — Administratori și directori. — Dacă ei pot face vânzări de acțiuni, cu titlu de comision, în comptul unui client. — Soluție afirmativă. — Art. 146 și 265 c. com.**

6. Administratorii și directorii societăților prin acțiuni nu pot să cumpere pentru comptul societății propriile ei acțiuni, nici să facă împrumuturi sau avansuri de fonduri pe acțiuni ale societății; dar ei nu sunt opriți a face operațiuni de vânzări de acțiuni cu titlu de comision în comptul unui client. (Cas. s. II, decizia penală No. 141 din 23 Ianuarie 1913, prin care s'a respins

recursul făcut contra deciziei C. Ap l Galați s. I No 298/912).

Resurentul I. A. Cojocaru lipsă.

Ministerul Public prin d-l Procuror N. I. Zamfirescu.

* **Act de procedură de la instanța de apel. — Nulitate. — Dacă ea poate fi invocată pe cale de contestație, când partea a făcut și recurs în casație. — Soluție negativă. — Art. 735 pr. civ.**

7. Nulitatea unui act de procedură dela instanța de apel se poate invoca, sau pe cale de recurs în casație, sau pe cale de contestație la executare, având facultatea partea care se pretinde vătămată de a alege ori-care din aceste două căi extraordinare.

Prin urmare, dacă partea condamnată și-a ales odată calea recursului în casație și ori pentru care motiv recursul i-a fost respins, sentința condamnatore a rămas definitivă, dobândind ast-fel autoritate de lucru judecat și partea nu mai poate pe cale de contestație la instanța de fond să pună în discuție nulitatea actului de procedură pe baza căruia s'a pronunțat sentința atacată cu recurs. (Cas. s. II, decizia penală 257 din 6 Februarie 1913, prin care s'a casat fără trimitere în favoarea recurentului ca parte civilă, sentința trib. Tulcea No. 1427/912).

CASAȚIE Ș. III

Recurenta Maria P. Stoicescu prin d-l avocat P. Poni.

Intimatul Ministerul de fin. prin d-l avocat Oltulescu.

* **Constructor pe locul altuia. — Urmărirea imobilului construit de către un creditor al constructorului. — Necesitatea unei prealabile valorificări a creanței constructorului asupra imobilului. — Art. 492 și 494 c. civil.**

1. Construcțiunile făcute de bărbat pe locul dotal al soției sale nu pot fi urmărite de un creditor al bărbatului, cum ar fi Statul pentru niște sume delapidate de acesta, decât numai după ce mai întâi s'a valorificat în justiție creanța ce are constructorul asupra aceluia imobil conform art. 494 din codul civil. (Cas. s. III decizia No. 90 din 15 Februarie 1913, prin care s'a casat sentința trib. Dolj s. II No. 402/912).

Recurentul Ministerul de finanțe prin d-l avocat S. Rosental.

Intimatul Conrad Schubert ș. a., prin d-l avocat Gr. Duca.

* **Taxe de înregistrare. — Act de desfacere a unei asociațiuni. — Vânzări ce își fac coproprietari între dânsii. — Plata taxei de transmisiune. — Art. 47 al. 2 l. timbrului.**

2. Din art. 47 al. 2 din l. timbrului rezultă că, ori de câte ori este vorba de o avere în indiviziune, cum este în cazul unei asociațiuni, dacă actul de partaj sau de desfacere cuprinde și vânzări ce își fac coproprietarii între dânsii, trebuie a se plăti taxa de transmisiune.

Prin urmare, tribunalul este dator să examineze actul intervenit între părți și să constate dacă în realitate el nu cuprinde și o vânzare, când fiscul susține aceasta, iar nu să înlăture de plano această susținere a fiscului, motivând în principiu că modalitățile dintr-o desfacere de asociație nu pot fi considerate ca vânzări. (Cas. s. III, decizia No. 117 din 20 Februarie 913, prin care s'a casat sentința Trib. Ilfov s. IV No. 476/912).

Recurentul I. Tanoviceanu în persoană și asistat de d-l avocat Negulescu.

Intimata Primăria Capitalei prin d-l avocat St. Marinescu-Bolintin.

* **Expropriare. — Constatarea utilității publice. — Declararea exproprierii de către tribunal. — Art. 19 Constituție.**

3. Legea pentru înființarea casei lucrărilor orașului București modificată la 29 Februarie 1912 a autorizat comuna București să întocmească un plan general al orașului care să fixeze alinierea și să indice deschideri de noi strade, piețe și grădini publice ce se vor găsi necesare pentru însănătoșirea orașului, pentru comoda circulațiune și aprovizionările lui.

Astfel, dacă consiliul comunal a constatat utilitatea publică a deschiderii unor noi strade în conformitate cu noul plan de alinare aprobat prin decret regal, și întocmit în puterea acestei legi, tribunalul poate declara expropiat un imobil constatând că toate formalitățile de expropriere sunt îndeplinite și că utilitatea publică este constatată, având o cauză legală în prevederile art. 19 din Constituție. (Cas. s. III decizia No. 125 din 25 Februarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Ilfov s. III No. 822/912)

Ecouri dela examenele de drept

IX

— Ce este *litis contestatio negativa*?

— Opunerea părâtului, că nu este el tulburătorul posesiunii și că din contră el a fost depos dat de către reclamant!

Rugăm stăruitor pe onorații noștri abonați din provincie ca abonamentele datorite să le achite numai prin mandat postal direct la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, pe numele d-lui Codreanu, proprietarul ziarului, singurul în drept a face încasările, iar cei din capitală să plătească ca și până acum vecinului nostru făcător *Tudoroiu* sau ajutorului său *C. Petculescu*.

A apărut,

Contractul de asigurare: Istoricul. Interpretarea art. 442—477 c. com., de d-l Ioanifescu R. D. Prețul 3 lei.

Câteva noțiuni elementare asupra războiului și neutralității, de d-l Meitani George, Prețul 4 lei.